

**OBSAH****I. ÚVOD**

<b>1 Definice základních pojmu, historie a epidemiologie</b>	
( <i>K. Zeleník</i> ) .....	18
1.1 Základní pojmy .....	18
1.2 Historie a současnost .....	22
1.3 Epidemiologie .....	23

**II. ANATOMIE, FYZIOLOGIE A PATOFYZIOLOGIE**

<b>2 Anatomie a fyziologie dutiny ústní a hltanu</b>	
( <i>M. Černý, L. Čábalová</i> ) .....	28
2.1 Dutina ústní .....	28
2.2 Hltan .....	31
2.3 Polykací akt .....	34
<b>3 Anatomie a fyziologie jícnu a žaludku</b>	
( <i>L. Čábalová, M. Černý, K. Zeleník</i> ) .....	38
3.1 Jícen .....	38
3.2 Žaludek .....	43
<b>4 Patofyziologie refluxní choroby jícnu a extraezofageálního refluxu</b>	
( <i>P. Vítek, K. Zeleník</i> ) .....	47
4.1 Společná patofyziologie .....	47
4.2 Patofyziologická specifika vzniku a působení extraezofageálního refluxu .....	55
4.3 Porovnání refluxní choroby jícnu a extraezofageálního refluxu .....	58

**III. DIAGNOSTIKA EXTRAEZOFAGEÁLNÍHO REFLUXU**

<b>5 Základní diagnostické metody</b> ( <i>K. Zeleník, H. Kučová, P. Komínek</i> ) .....	64
5.1 Anamnéza .....	65
5.2 ORL vyšetření se zaměřením na vyšetření hrtanu .....	67
5.3 Diagnosticko-terapeutický test .....	71
<b>6 Speciální diagnostické metody</b> ( <i>K. Zeleník, J. Syrovátka, M. Formánek</i> ) .....	74
6.1 Ambulantní 24hodinová dvoukanálová pH-metrie .....	74

---

6.2	Měření jícnové impedance .....	78
6.3	Měření pH v orofaryngu – Restech systém .....	79
6.4	Detekce pepsinu .....	81
<b>7</b>	<b>Další diagnostické metody (L. Fremundová, P. Vítek, V. Dedeck, P. Dvořák, K. Balihar, R. Dvořáková, K. Zeleník) .....</b>	<b>84</b>
7.1	Ezofagogastroskopie.....	84
7.2	Manometrie jícnu.....	87
7.3	Rentgenové vyšetření jícnu .....	90
7.4	Dynamická scintigrafie jícnu.....	93
<b>IV.</b>	<b>LÉČBA EXTRAEZOFAGEÁLNÍHO REFLUXU</b>	
<b>8</b>	<b>Konzervativní léčba (P. Komínek, P. Brandtl, H. Kučová, K. Neumannová, R. Zeleníková) .....</b>	<b>100</b>
8.1	Režimová opatření a dietní omezení .....	100
8.2	Medikamentózní léčba.....	102
8.3	Hlasová terapie .....	107
8.4	Fyzioterapie .....	108
<b>9</b>	<b>Chirurgická léčba (L. Martinek) .....</b>	<b>113</b>
9.1	Indikace k chirurgické léčbě.....	113
9.2	Technika fundoplikace.....	114
9.3	Peroperační a pooperační komplikace.....	116
9.4	Výsledky chirurgické léčby .....	116
9.5	Endoskopická léčba .....	117
<b>V.</b>	<b>REFLUXNÍ CHOROBA JÍCNU</b>	
<b>10</b>	<b>Refluxní choroba jícnu (P. Brandtl, K. Zeleník) .....</b>	<b>124</b>
10.1	Dělení.....	124
10.2	Symptomatologie.....	126
10.3	Diagnostika .....	126
10.4	Léčba .....	130
<b>VI.</b>	<b>MIMOJÍCNOVÉ PROJEVY REFLUXNÍ CHOROBY</b>	
<b>11</b>	<b>Refluxní laryngitida (J. Vydrová, J. Dubová, H. Kučová, K. Zeleník) ...</b>	<b>136</b>
11.1	Symptomatologie.....	136
11.2	Diagnostika .....	137

11.3	Terapie .....	141
<b>12</b>	<b>Globus pharyngeus (K. Zeleník, L. Staníková) .....</b>	<b>143</b>
12.1	Definice .....	143
12.2	Etiologie a patogeneze.....	144
12.3	Diagnostika.....	147
12.4	Léčba .....	149
<b>13</b>	<b>Dysfágia (M. Tedla, M. Černý, P. Čmilanský, K. Zeleník) .....</b>	<b>151</b>
13.1	Hltací akt .....	151
13.2	Pričiny dysfágie .....	152
13.3	Diagnostika porúch prehlítania.....	153
13.4	Liečba dysfágie.....	155
<b>14</b>	<b>Kašel (P. Čáp) .....</b>	<b>157</b>
14.1	Definice .....	157
14.2	Patofyziologie .....	158
14.3	Symptomatologie a diferenciální diagnostika.....	159
14.4	Diagnostika.....	160
14.5	Léčba .....	162
<b>15</b>	<b>Bronchiální astma a další plicní nemoci (J. Chlumský) .....</b>	<b>164</b>
15.1	Bronchiální astma .....	164
15.2	Další plicní nemoci a transplantace plic.....	169
15.3.	Poznámky k diagnostice a léčbě.....	172
<b>16</b>	<b>Subglotická stenóza (Z. Kabelka, K. Zeleník) .....</b>	<b>174</b>
16.1	Dělení.....	174
16.2	Účinek EER na vznik subglotické stenózy .....	176
16.3	Klinická symptomatologie a diagnostika .....	176
16.4	Léčba .....	178
<b>17</b>	<b>Zubní eroze a halitóza (R. Ivančáková) .....</b>	<b>182</b>
17.1	Definice .....	182
17.2	Patofyziologie vzniku.....	183
17.3	Klinické vyšetření.....	184
17.4	Léčba .....	187
17.5	Halitóza.....	188
<b>18</b>	<b>Chronická rinosinusitida (P. Matoušek, P. Čelakovský, K. Zeleník) ...</b>	<b>190</b>
18.1	Chronická rinosinusitida, refrakterní chronická rinosinusitida .....	190

---

18.2	Mechanismus působení RCHJ a EER na sliznici nosu a PND .....	192
18.3	Výsledky studií.....	192
<b>19</b>	<b>Středoušní záněty (K. Zeleník, J. Syrovátka, P. Kominek, M. Formánek)....</b>	195
19.1	Studium vztahu mezi EER a středoušními záněty .....	195
19.2	Diagnostika EER u pacientů s recidivujícími otitidami a sekretorickou otitidou .....	198
19.3	Léčba otitid u pacientů s EER.....	200
<b>20</b>	<b>Poruchy dýchání ve spánku (J. Plzák, T. Pniak, V. Novák) .....</b>	202
20.1	Epidemiologie nočních příznaků RCHJ a poruch spánku .....	202
20.2	Patofyziologie vztahu poruch dýchání ve spánku a RCHJ/EER .....	203
20.3	Vliv léčby poruch dýchání ve spánku na RCHJ .....	205
20.4	Vliv léčby RCHJ na poruchy dýchání ve spánku .....	205
<b>21</b>	<b>Úloha extraezofageálního refluxu v karcinogenezi nádorů hrtanu (P. Lukeš, H. Kučová, J. Cvek, L. Staníková, P. Komínek) .....</b>	207
21.1	Rizikové faktory pro vznik karcinomu hrtanu .....	207
21.2	Mechanismy působení EER při kancerogenezi na sliznici hrtanu .....	208
21.3	Výsledky klinických studií.....	210
21.4	Extraezofageální reflux a papilomatóza hrtanu.....	213
<b>22</b>	<b>Nekardiální bolest na hrudi (M. Hanousek, K. Zeleník) .....</b>	215
22.1	Klinický obraz .....	215
22.2	Příčiny nekardiální bolesti na hrudi .....	216
<b>23</b>	<b>Extraezofageálne prejavy refluxnej choroby pažeráka u detí (M. Jeseňák, Z. Havličeková, R. Szépeová, P. Bánovčin) .....</b>	223
23.1	Patofyziológické špecifiká refluxnej choroby pažeráka u detí .....	223
23.2	Špecifiká diagnostika v detskom veku.....	225
23.3	Liečba v detskom veku.....	226
23.4	Respiračné prejavy u detí .....	227
23.5	Potravinová alergia, eozinofilná ezofagitída a gastroezofageálny reflux.....	234
<b>24</b>	<b>Syndrom náhlého úmrtí kojence (O. Pozler, J. Malý) .....</b>	236
24.1	Definice .....	236
24.2	Patofyziologie .....	237
24.3	Vztah mezi extraezofageálním refluxem a SIDS/ALTE .....	238

<b>25</b>	<b>Psychosomatické aspekty refluxní choroby jícnu</b>	
	( <i>P. Šilhán, Z. Svobodová</i> ) .....	240
25.1	Emoce, funkční a somatoformní poruchy .....	240
25.2	Sekundární psychické změny u tělesných onemocnění .....	243
25.3	Primární psychická onemocnění se somatickými příznaky .....	243
<b>VII. OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE A PREVENCE</b>		
<b>26</b>	<b>Ošetřovatelská péče o pacienta s mimojícnovými projevy refluxní choroby</b> ( <i>R. Zeleníková, J. Škvářáková, A. Pellant</i> ) .....	264
26.1	Preventivní opatření.....	265
26.2	Úloha všeobecné sestry při diagnostice EER.....	267
26.3	Dieta a režimová opatření .....	267
26.4	Kvalita života pacientů s EER.....	272
26.5	Ošetřovatelské diagnózy u pacientů s EER.....	273
<b>VIII. ZÁVĚR</b>		
<b>27</b>	<b>Poučení pro praxi</b> ( <i>K. Zeleník, V. Chrobok, P. Čáp, J. Chlumský, P. Vitek, P. Komínek</i> ) .....	278
27.1	Definice a patofyziologie mimojícnového refluxu .....	278
27.2	Příznaky a diagnostika.....	279
27.3	Léčba .....	282
27.4	Mimojícnové projevy refluxní choroby jícnu .....	283
<b>IX. PŘÍLOHY</b>		
	Slovníček základních pojmu ( <i>M. Formánek, K. Zeleník, P. Komínek</i> ) .....	287
	Doporučená literatura .....	295
	Slovníček jmen ( <i>M. Formánek, K. Zeleník</i> ) .....	296
	O autorech.....	303
	Seznam tabulek .....	309
	Seznam obrazových příloh .....	311
	Seznam použitých zkratek .....	313
	Rejstřík.....	315
	Souhrn, summary .....	319